

UCHWAŁA NR XXXVI/304/21
RADY MIASTA MIĘDZYRZEC PODLASKI

z dnia 31 sierpnia 2021 r.

**w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372) oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) Rada Miasta uchwała, co następuje:

§ 1.

Uchwała się Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Traci moc uchwała Nr X/102/19 Rady Miasta Międzyrzec Podlaski z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019-2020.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Międzyrzec Podlaski.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA
Robert Matejek

Załącznik do uchwały Nr XXXVI/304/21

Rady Miasta Międzyrzec Podlaski

z dnia 31 sierpnia 2021r.

**MIEJSKI PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W MIĘDZYRZECU PODLASKIM
NA LATA 2021-2025**

WPROWADZENIE

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., wskazuje, w art. 18 że instytucja rodziny, definiowana w systemie praw człowieka jako „naturalna i podstawowa komórka społeczeństwa” (art.16 ust 3 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka) jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro Państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej.

Zadaniem państwa jest ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz i wewnątrz, również przed przemocą ze strony najbliższych. Żaden człowiek nie może być i nie powinien być narażony na przemoc w rodzinie, nikt nie ma prawa naruszać praw, dóbr osobistych, godności drugiego człowieka i narażać go na cierpienie. Wobec tego kwestia ochrony przed stosowaną przemocą w rodzinie stanowi ogromne wyzwanie dla służb i instytucji powołanych do wspierania osób i rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie lub jej doświadczających.

Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest optymalnym środowiskiem rozwoju i samorealizacji, jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka. Winna spełniać funkcję w zaspokajaniu potrzeb, bezpieczeństwa, miłości, przynależności, szacunku i uznania przekazując tym samym obowiązujące normy, wzorce, wartości. Rodzina kształtuje osobowość drugiego człowieka i przygotowuje do życia w społeczeństwie. Nie ma bowiem społeczeństwa bez rodziny i rodziny bez społeczeństwa. Te dwa byty wzajemnie się uzupełniają i tworzą organizm mający na celu właściwe funkcjonowanie rodziny w społeczeństwie. Życie rodzinne jest wprowadzeniem do życia społecznego.

Przemoc jest jednym z istotnych zagrożeń dla realizacji tej podstawowej funkcji rodziny. Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnie występującym w społeczeństwie, niestety wciąż jeszcze pozostającym za „czterema ścianami domów”. Przemoc w rodzinie nie dotyczy tylko rodzin z tzw. „patologii”, nie tylko „alkoholik” i nie tylko mężczyzna bywa sprawcą przemocy, coraz częściej spotyka się rodziny z tzw. „dobrych domów”, a także osoby wykształcone, zajmujące wysokie stanowiska, lubiane, szanowane o dobrym a nawet znakomitym statusie ekonomicznym, stosują przemoc.

Statystycznie większość osób doznających przemocy w rodzinie stanowią kobiety, jednak można zwrócić uwagę, iż coraz częściej również osobami doznającymi przemocy są dzieci. W dobie rozwijającego się zjawiska, są edukowane, poznają swoje prawa i zaczynają o tym głośno mówić, a uświadomione, okazuje się że są świadkami wieloletniej przemocy stosowanej w środowisku domowym. Zdarzają się również, iż osobami doznającymi przemocy są osoby starsze i niepełnosprawne.

System przeciwdziałania przemocy w Polsce określa Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. z 2021 poz. 1249), która wskazuje jednostkom samorządów terytorialnego oraz organom administracji rządowej zadania do realizacji, określa sposób postępowania z osobą doznającą przemocy jak i z osobą podejrzaną o stosowanie przemocy w rodzinie. Przemoc w rodzinie jest przestępstwem, które również może być ścigane z oskarżenia publicznego.

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie jest procesem wymagającym czasu, wysiłku, nakładów finansowych, zaangażowania wielu służb, a także świadomości społecznej. Zjawisko przemocy w rodzinie jest zjawiskiem interdyscyplinarnym, leży w kręgu ustawowych zadań pomocy społecznej, służby zdrowia, oświaty, wymiaru sprawiedliwości, funkcjonariuszy policji i innych instytucji i osób posiadających kompetencje i uprawnienia w rozstrzygnięciu indywidualnych spraw w tym zakresie.

Ustawodawca we wspomnianej ustawie wyznaczył gminom zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Stosownie do jej zapisów art. 6 ust. 2 oraz zobowiązał min. do tworzenia gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w ramach którego powstał Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w Międzyrzecu Podlaskim, powołany Zarządzeniem Nr 460/21 Burmistrza Miasta Międzyrzec Podlaski z dnia 3 marca 2021r., któremu powierzono opracowanie Programu.

Celem programu jest:

- Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie,
- Ochrona ofiar i świadków przemocy,
- Zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla osób doznających przemocy
- Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy
- Zwiększenie świadomości mieszkańców Miasta Międzyrzec Podlaski o działalności pomocowej funkcjonującej na terenie Miasta, a także w skali regionalnej i ogólnokrajowej.

Zadania programu:

- Zwiększenie współpracy instytucjonalnej a tym samym rozwój systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- Zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom w których występuje zjawisko przemocy
- Kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie poprzez edukację i profilaktykę

Odbiorcy programu:

- Mieszkańcy miasta, społeczność lokalna
- Osoby zagrożone przemocą, doświadczające przemocy i stosujące przemoc w rodzinie
- Świadkowie przemocy w rodzinie
- Podmioty zaangażowane w przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie

Realizatorzy programu:

- ✓ instytucje i organizacje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Niniejszy Program został opracowany z rozpoznaniem zjawiska przemocy na terenie Miasta Międzyrzec Podlaski na podstawie danych zgromadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny na przestrzeni lat 2018-2020. Program wpisuje się w realizację min. Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie na rok 2021 (z perspektywą do 2025r.)

Realizacja Programu powinna przyczynić się do ograniczenia zjawiska przemocy na terenie Miasta Międzyrzec Podlaski, zakreślone w nim cele i kierunki działań mają charakter ramowy i mogą ulec modyfikacjom.

I. PODSTAWY PRAWNE

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Obowiązek jego przygotowania stanowi zapis art. 6 ust. 2 pkt 1. Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Na jego treść i realizację mają wpływ poniższe akty prawne:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021r. poz. 1249)
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020r. poz. 1876 z późn.zm)
3. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021r. poz. 1119)
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020r. poz. 2050)
5. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2021r. poz. 534)
6. Ustawa z dnia 25 lutego z 1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020r. poz.1359)
7. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji (Dz.U. z 2020r. poz. 360) oraz przepisy wykonawcze do tej ustawy
8. Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz.U. z 2020r. poz. 401) oraz przepisy wykonawcze do tej ustawy
9. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie Procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta (Dz. U. z 2011r. nr.209 poz. 1245)
10. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny (Dz.U. z 2011r. nr.81 poz.448)
11. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021 (M.P z 2021r. poz. 235) przyjęty Uchwałą Nr 16 Rady Ministrów z dnia 1 lutego 2021r. w sprawie monitorowania Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021)

II. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Przemoc w rodzinie zwana również przemocą domową, zgodnie z art. 2 pkt 2 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie to: *„jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1. (tj. małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu, a także inna osoba wspólnie zamieszkująca lub gospodarująca), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.*

Przemoc charakteryzuje się:

- ✓ intencjonalnością - zamierzone działanie lub zaniechanie działania ukierunkowane na drugiego człowieka, kontrolowanie i podporządkowanie ofiary

- ✓ dysproporcją siły – we wzajemnej relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą i ją wykorzystuje do osiągnięcia swojego celu min wiek, płeć, stan zdrowia, zależność ekonomiczna, relacje np. rodzic – dziecko
- ✓ narusza prawa i dobra osobiste – sprawca wykorzystuje istniejącą lub stworzoną przez okoliczności asymetrię siły i władzy i narusza podstawowe prawa człowieka np. prawo do godności, poszanowania czy nietykalności
- ✓ powoduje ból, cierpienie i krzywdy moralne – działania sprawcy przynoszą ofierze szkody fizyczne, psychiczne naraża ofiarę na utratę zdrowia a nawet życia.

Wyróżniamy cztery podstawowe rodzaje przemocy:

1. przemoc fizyczna – działania polegające na użyciu siły i prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej min. przez popychanie, odpychanie, policzkowanie, przytrzymywanie, kopanie, szczypanie, duszenie, bicie pięściami, przedmiotami, polewanie żrącymi substancjami, parzenie, używanie broni, ograniczenie dostępu do żywności, nie udzielenie pomocy itp., co skutkuje min uszkodzeniem ciała, złamaniem, poparzeniem, siniakami, poczuciem zagrożenia, lękiem, napadami paniki, zespołem stresu pourazowego itp.
2. Przemoc psychiczna – to umyślne działania wykorzystujące mechanizmy psychiczne, powodujące zachwianie pozytywnego obrazu własnej osoby, wynikające z poniżania, naśmiewania, ciągłego krytykowania, kontrolowania i ograniczania kontaktów z innymi osobami, wymuszania, domagania się posłuszeństwa, upokarzania, zawstydzania, szantażowania. W konsekwencji takie zachowanie prowadzi do zniszczenia poczucia mocy ofiary, poczucia własnej wartości, godności, osłabienia psychicznego oraz fizycznej zdolności do stawiania oporu, uzależnienie od prześladowcy, stały strach, ciągły lęk, zaburzenia snu itp.
3. Przemoc seksualna – wymuszanie niechcianych przez ofiarę zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy. Przemoc seksualna może mieć różne formy od nieakceptowanego przez obydwie osoby form dotyku poprzez wymuszania współżycia seksualnego aż do sadystycznych niechcianych praktyk seksualnych. W konsekwencji takie zachowania sprawiają obrażenia fizyczne, ból, cierpienie, obniżenie samooceny i poczucia własnej wartości, utratę godności, zaburzenia seksualne itp.
4. Przemoc ekonomiczna – działanie prowadzące do całkowitego uzależnienia finansowego uzależnienia ofiary od sprawcy, poprzez niezaspokajanie materialnych potrzeb rodziny, odbieranie środków finansowych ofierze, uniemożliwienie podjęcia pracy zarobkowej bądź nawet zmuszanie do niej, niszczenie dokumentacji, przeglądanie dokumentacji, korespondencji, dysponowanie czyjąś własnością bez pozwolenia, sprzedawanie wspólnych bądź osobistych rzeczy bez pozwolenia, zmuszania do zaciągania pożyczek bądź spłaty długów. W konsekwencji prowadzi to do całkowitej zależności finansowej od partnera, w znalezieniu się bez własnych środków do życia, niemożliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb bytowych.
Jedną z form przemocy ekonomicznej jest zaniedbanie czyli naruszenie obowiązku opieki względem zależnych osób bliskich min. nie przekazywania środków na utrzymanie, pozbawienie pożywienia, odzieży, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy. W konsekwencji powoduje to stopniowe wycofywanie się osoby doświadczającej przemocy z wszelkiej aktywności w środowisku i społeczności.

Stosunkowo nową formą przemocy jest Cyberprzemoc – stosowana poprzez prześladowania, zastraszanie, nękanie, ośmieszanie, wyśmiewanie z wykorzystaniem Internetu i narzędzi typu elektronicznego poprzez SMS, MMS, e-mail, portale społecznościowe, fora dyskusyjne itp.

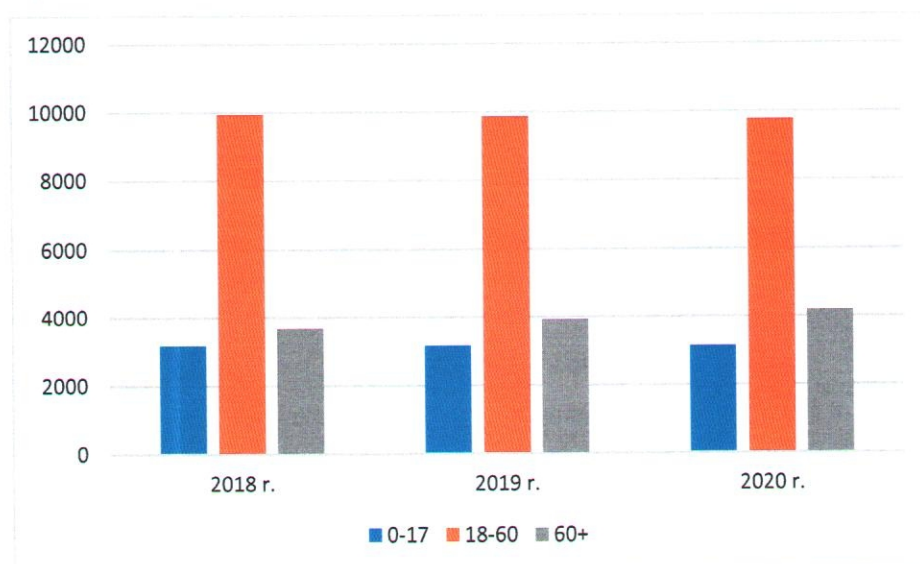
Stosowanie przemocy wobec osób najbliższych jest przestępstwem ściganym z urzędu kwalifikowanym z art.207 kodeksu karnego, który stanowi:

- ✓ § 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.
- ✓ § 1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.
- ✓ § 2. Jeżeli czyn określony w § 1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat.
- ✓ § 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 - 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE MIASTA MIĘDZYRZEC PODLASKI

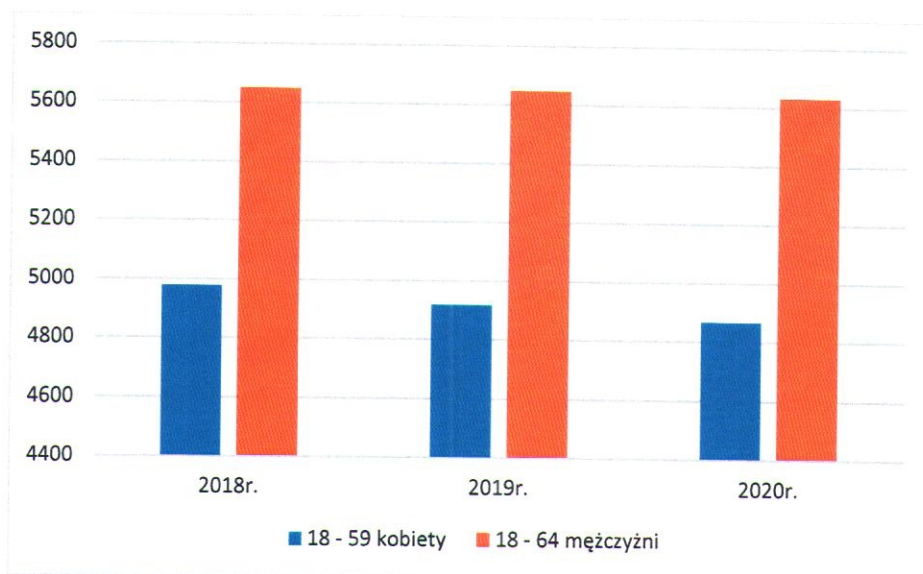
Z danych ewidencji ludności (stan na 31.12.2020r.) wynika, iż w Mieście Międzyrzec Podlaski zamieszkuje 17.075 mieszkańców. Dominującą grupą wiekową są osoby w wieku produkcyjnym tj. 18 – 59 lat (wykres nr 1). Podział wiekowy na płeć żeńską i męską jest dosyć wyrównany (wykres nr 2).

Wykres Nr. 1. Struktura wiekowa ludności w latach 2018 - 2020

Źródło: Urząd Miasta Międzyrzec Podlaski, Wydział Spraw Obywatelskich, Urząd Stanu Cywilnego

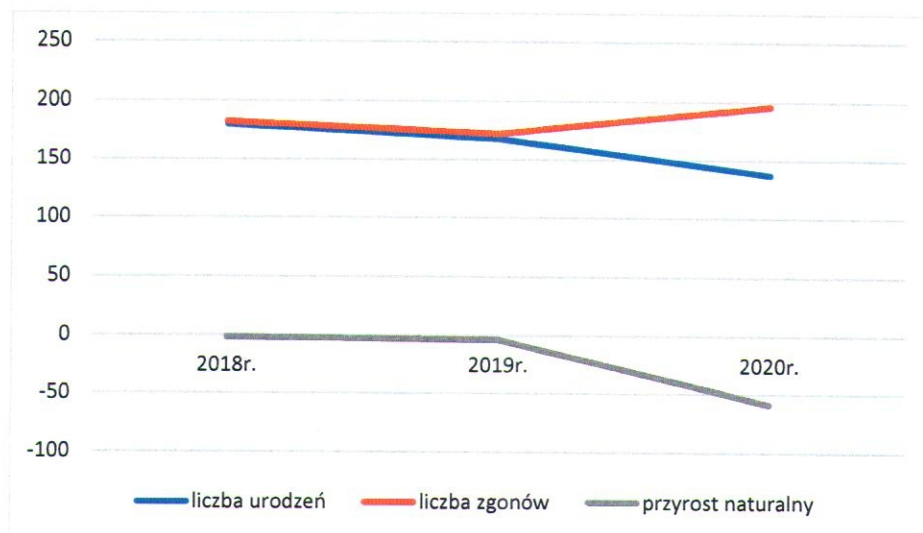
Wykres Nr. 2. Liczba osób w wieku produkcyjnym w latach 2018 – 2020

Źródło: *Urząd Miasta Międzyrzec Podlaski, Wydział Spraw Obywatelskich, Urząd Stanu Cywilnego*

Z danych Urzędu Miasta wynika również, iż społeczeństwo z roku na rok starzeje się. Przyrost naturalny ma tendencję malejącą, maleje ilość urodzeń dzieci zaś wzrasta liczba zgonów (wykres nr 3).

Wykres Nr 3. Porównanie urodzeń, zgonów i przyrostu naturalnego w latach 2018 – 2020

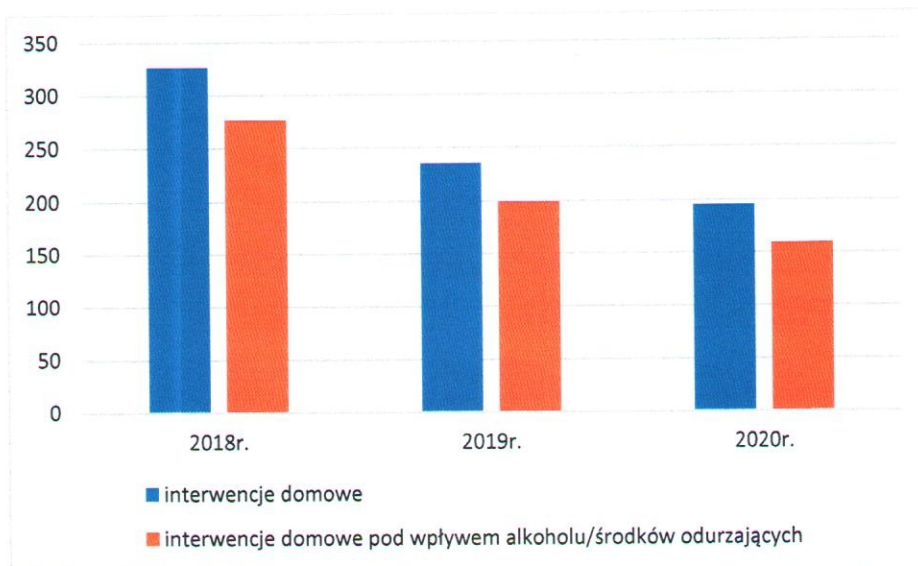

Źródło: *Urząd Miasta Międzyrzec Podlaski, Wydział Spraw Obywatelskich, Urząd Stanu Cywilnego*

Z danych z Komisariatu Policji w Międzyrzec Podlaskim (stan na 31 grudnia 2020r.) wynika, że z każdym rokiem maleje liczba przeprowadzanych interwencji domowych (wykres nr 4.) Z jednej strony powinno nas to cieszyć, być może realizacja procedury Niebieskiej Karty i pomoc interdyscyplinarna z jaką spotyka się rodzina w związku z rozpoczęciem procedury Niebieskiej Karty, skutecznie niweluje negatywne zachowania potencjalnych sprawców przemocy przed jej stosowaniem Jednakże należy mieć również na uwadze tak jak wspomniano we wstępie, wiele ofiar przemocy nie zgłasza się z prośbą

o pomoc czy interweniowanie służb porządkowych. Nadal jest, mimo tendencji malejącej, stosunkowo dużo przeprowadzanych interwencji domowych gdy sprawca znajduje się pod wpływem alkoholu (wykres nr 4). Z danych Komisariatu Policji wynika, iż łącznie w latach 2018 – 2020 wniosków wysłanych do Wydziału Karnego Sądu Rejonowego w Radzynie podlaskim w związku z rozpoczęciem procedury Niebieskiej Karty (z udziałem sprawcy i ofiary jako osób pełnoletnich) było 28, liczba wniosków wysłanych do Sądu Rodzinnego (rodziny objęte procedurą z udziałem niepełnoletnich) – 75. W ramach procedury Niebieskiej Karty rodziny zostały objęte monitoringiem Dzielnicowych Komisariatu Policji łącznie w wymienionych latach było ich 104.

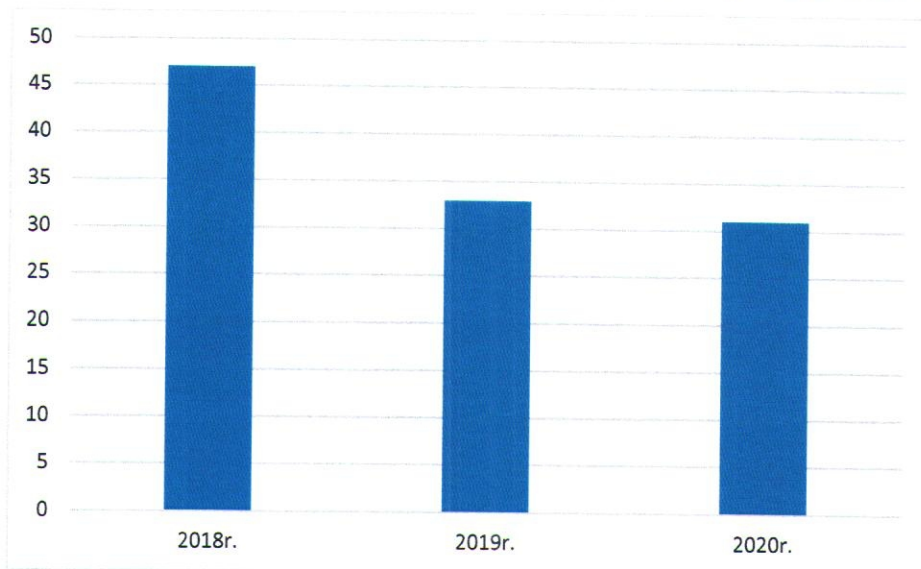
Wykres Nr 4. Ilość interwencji domowych w latach 2018 -2020

Źródło: Komisariat Policji w Międzyrzeczu Podlaskim

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyrzeczu Podlaskim w latach 2018 – 2020 zarejestrował łącznie 111 wszczętych procedur Niebieskiej Karty formularzem cz. A, która wszczyna procedurę (wykres Nr. 5). W wyszczególnionych latach można zauważyć nieznaczny trend spadkowy wszczętych Procedur. Trudno jednak domniemać czy wszystkie akty stosowanej przemocy w rodzinie są ujawniane. Co prawda spadek był zauważalny już w 2019r., taka tendencja zauważona jest również w 2020r. Jednak problematycznym jest dociekanie czy jest to tendencja spowodowana oczekiwanym w społeczności lokalnej spadkiem liczby zdarzeń przemocowych czy w roku ubiegłym przyczynił się do tego stan epidemii COVID-19 oraz związane z nim ograniczenia w dostępności do instytucji pomocowych i podmiotów uprawnionych do stosowania procedury Niebieskiej Karty. Pomimo ograniczeń spowodowanych koronawirusem nadal w zdecydowanej większości procedurę Niebieskiej Karty wszczyna Komisariat Policji w Międzyrzeczu Podlaskim.

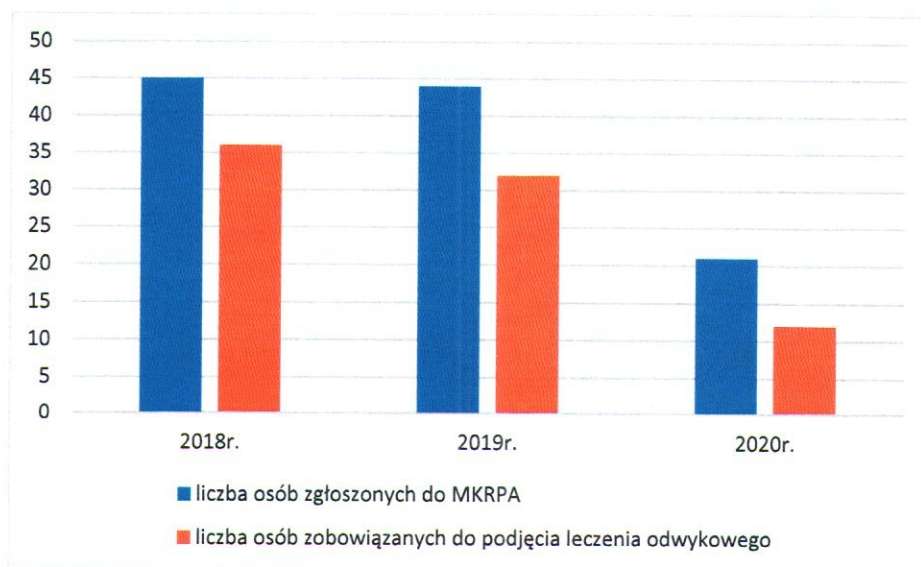
Wykres nr. 5 Liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty z wypełnieniem części „A”

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyrzeczu Podlaskim

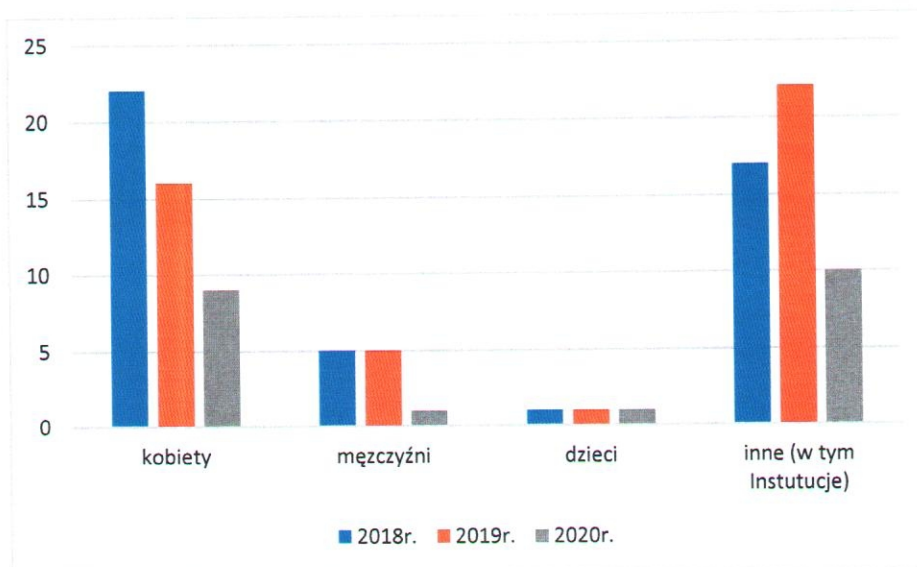
Z danych Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, iż w ostatnich 3 latach liczba osób zgłoszonych do Miejskiej Komisji (wykres Nr. 6) oraz osób zobowiązanych do leczenia odwykowego ma tendencję spadkową. Jednocześnie należy nadmienić, iż według informacji udzielonych przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uznaje się, iż każda osoba składająca wniosek jest ofiarą przemocy (głównie psychicznej). Najczęściej osobami zgłaszającymi problem, a tym samym wniosek o podjęcie leczenia odwykowego są kobiety (żony, matki, siostry itp.) (wykres nr 7.)

Wykres nr 6. Liczba osób zgłoszonych do MKRPA i zobowiązanych do podjęcia leczenia odwykowego w latach 2018 – 2020

Źródło: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Międzyrzeczu Podlaskim

Wykres nr 7. Liczba osób składających wnioski o leczenie odwykowe w latach 2018 – 2020 z podziałem na kobiety/mężczyzn/dzieci oraz inne (instytucje tj. Komisariat Policji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Sąd Rodzinny, Prokuratura Rejonowa)

Źródło: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Międzyrzecu Podlaskim

IV. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Program jest dokumentem opracowanym na podstawie wytycznych Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Głównym jego założeniem jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań instytucji, które zostały ujęte w ramy sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doznających przemocy w rodzinie, edukację, pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc, edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie jak i edukację społeczeństwa.

Cele, działania i sposoby realizacji Programu wpisują się również w założenia strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Międzyrzec Podlaski na lata 2017 – 2022 oraz Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020- 2022.

Przemoc w rodzinie należy rozpatrywać z wielu perspektyw, dlatego też owe zjawisko wymaga wieloaspektowego, systemowego podejścia i zaangażowania wszystkich podmiotów zajmujących się bezpośrednio czy też pośrednio tym problemem. Żadna pojedyncza instytucja nie jest w stanie sama skutecznie zapobiec bądź rozwiązać występowania zjawiska przemocy w rodzinie, nawet w jednostkowych przypadkach danej rodziny.

W Programie określono cztery podstawowe obszary, które zawierają kierunki działań i sprecyzowane oddziaływania wobec różnych grup odbiorców:

1. Profilaktyka – kierowana do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą,

2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – obszar kierowany do osób dotkniętych przemocą w rodzinie (kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków, partnerów, w związkach nieformalnych, osób starszych, osób z niepełnosprawnościami lub niesamodzielnych),
3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie – obszar kierowany do osób stosujących przemoc w rodzinie, jak również właściwych służb zajmujących się pracą z nimi,
4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

V. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Celem głównym Programu jest zwiększenie skuteczności działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali zjawiska przemocy w Mieście Międzyrzec Podlaski.

Cele szczegółowe założone w Programie, są ze sobą powiązane i oscylują w obszarach związanych z przeciwdziałaniem przemocy:

1. Profilaktyka i edukacja społeczna w zakresie przemocy w rodzinie – diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie, udział w kampaniach społecznych mających na celu zmianę świadomości społecznej w postrzeganiu przemocy, nawiązywanie i wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami samorządowymi a organizacjami pozarządowymi w zakresie działań profilaktycznych i edukacyjnych dla osób i rodzin zagrożonych przemocą, prowadzenie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz agresji rówieśniczej na terenie szkół wszystkich szczebli.
2. Zintensyfikowanie działań w zakresie ochrony i udzielania pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie – udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie poprzez poradnictwo socjalne, psychologiczne, pedagogiczne, medyczne, prawne, prace socjalną, wsparcie materialne, realizację procedury Niebieskiej Karty, zapewnienia bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy przez osoby doznające przemocy.
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie- poprzez podejmowanie działań wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie w ramach procedury Niebieskiej Karty, informowanie o konsekwencjach stosowania przemocy, możliwościach podjęcia leczenia lub terapii dla osób stosujących przemoc, współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Białej Podlaskiej w zakresie realizacji Programu Korekcyjno – Edukacyjnego dla osób stosujących przemoc, zgłaszanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie i nadużywających alkoholu do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz izolowanie osób stosujących przemoc w rodzinie od osób doświadczających przemocy poprzez zatrzymanie osób stosujących przemoc w rodzinie w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa znęcania się i wydanie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie (Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 listopada 2020r. w sprawie wydania nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do

mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia (Dz.U. 2020r. poz. 2105). Wydany nakaz opuszczenia mieszkania oraz zakaz zbliżania się obowiązuje przez okres 14 dni, współpraca z sądem i prokuraturą.

4. Profesjonalizacja działań w obszarze profilaktyki, interwencji i pomocy rodzinie zagrożonej problemem przemocy poprzez podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, doskonalenie współpracy służb i instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Realizatorami Programu są:

Burmistrz Miasta Międzyrzec Podlaski, Komisariat Policji w Międzyrzeczu Podlaskim, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyrzeczu Podlaskim, Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Międzyrzeczu Podlaskim, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Międzyrzeczu Podlaskim, Sąd Rejonowy w Radzynie Podlaskim, Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej w Radzynie Podlaskim, placówki służby zdrowia w tym Poradnia Zdrowia Psychicznego, placówki oświatowe dla których organem prowadzącym jest Miasto Międzyrzec Podlaski, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białej Podlaskiej, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Międzyrzeczu Podlaskim, organizacje pozarządowe w tym Stowarzyszenie „Jedno Serce” w Żabcach, Centrum Pomocy Interdyscyplinarnej w Lublinie – placówka zamiejscowa w Międzyrzeczu Podlaskim.

VI. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań zawartych w Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025 będą w szczególności środki własne Miasta, w tym wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Zadania Programu mogą być również finansowane z innych źródeł min. budżetu państwa, dotacji konkursowych, programów wspólnotowych Unii Europejskiej.

VII. HARMONOGRAM I CZAS REALIZACJI

Realizacja programu odbywać się będzie na zasadach współpracy z partnerami wyszczególnionymi w Programie, w sposób ciągły i systematyczny, z zachowaniem litery prawa. Program obowiązuje na lata 2021- 2025.

VIII. MONITOROWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację i wymienionych w Programie oraz podmioty, którym te zadania zostaną zlecone na podstawie odrębnych umów. Sprawozdania z realizacji programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Międzyrzeczu Podlaskim corocznie w terminie do dnia 31 marca przekłada Radzie Miasta w Międzyrzeczu Podlaskim sprawozdanie z realizacji Programu.

Wskaźniki które będą brane pod uwagę w ramach sprawozdania to:

- Liczba uruchomionych procedur „Niebieskiej Karty” cz. „A” i „B”
- Liczba zakończonych procedur „Niebieskiej Karty”
- Liczba ofiar dotkniętych przemocą w rodzinie
- Liczba dzieci odebranych z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie z godnie z art.12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- Liczba posiedzeń Grup Roboczych
- Liczba sporządzonych Niebieskich Kart cz. „C” i cz. „D”
- Liczba posiedzeń Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego
- Liczba osób przeszkolonych w tematyce związanej z celami niniejszego Programu
- Liczba osób/rodzin objętych pomocą (min. prawną, socjalną, psychologiczną)
- Liczba działań profilaktycznych w placówkach oświatowych (dla uczniów i rodziców)
- Liczba osób skierowanych na zajęcia korekcyjno – edukacyjne/terapeutyczno - psychologiczne dla sprawców przemocy
- Liczba wszczętych postępowań w trybie art. 207 kodeksu karnego
- Liczba zatrzymanych sprawców przemocy w rodzinie w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa znęcania się
- Liczba zastosowanych przez funkcjonariuszy policji nakazów opuszczenia mieszkania oraz zakazów zbliżania się do osób pokrzywdzonych
- Liczba stosowanych przez prokuratora środków zapobiegawczych

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA
Robert Matejek